

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 8Sžk/35/2020
Identifikačné číslo spisu: 8018200434
Dátum vydania rozhodnutia: 28. februára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:8018200434.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Trenčana a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., v právnej veci žalobcu: Investičná správcovská, s. r. o., Popradská 56, Košice, IČO: 44 484 011, proti žalovanému: Okresný úrad Prešov, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Námestie mieru 3, Prešov, za účasti: 1/ SPINEA, s.r.o., Okrajová č. 33, Prešov, zast.: JUDr. Marián Prievozník, PhD., advokát, Krmanova 1, Košice 2/ ENTO, spol. s r.o., so sídlom Jesenského 6, Košice, 3/ DELTA trade ZH, s.r.o., Záhradnícka č. 46, Bratislava, zast.: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, 4/ Národná diaľničná spoločnosť, a.s., Dúbravská cesta č. 14, zast.: GARAJ & Partners s.r.o., Jozefská 3, Bratislava, 5/ PROJEKT INVESTMENT, s.r.o., Dukelských hrdinov 17, Žiar nad Hronom, zast. SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, 6/ Obec Haniska, Obecný úrad, Bajzova 14, Haniska, 7/ A. Z., bytom A. č. XXX, 8/ O. Z., bytom R. č. XX, 9/ O. M., bytom R. č. XXX, 10/ V. Z., bytom A. č. XX, 11/ O. Z., bytom W. D. S. č. XX, 12/ A. Z., bytom R. č. XX, 13/ L. Z., bytom R. č. XX, 14/ R. Z., bytom R. č. XX, 15/ L. U., bytom R. č. XX, 16/ W.. M. W., F., Y., bytom T. XXXX/XX, G., 17/ O. F., bytom A. X, A., 18/ W. U., bytom A. S. č. XXXX/XX, U., 19/ L.. A. H., L., s.r.o., Ružínska 5, Košice, o kasačnej sťažnosti Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. proti výroku o trovách konania uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6S/63/2018-148 zo dňa 25. júna 2019 ECLI:SK:KSPO:2019:8018200434.5, v konaní všeobecnej správnej žalobe proti rozhodnutiu žalovaného č. OU-PO-OCDPK2-2018/011661-014 zo dňa 04.05.2018, jednomyseľne takto

r o z h o d o l :

Výrok o trovách konania uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6S/63/2018-148 zo dňa 25. júna 2019 s a z r u š u j e vo vzťahu k sťažovateľovi Národná diaľničná spoločnosť, a. s. a vec sa v tejto časti v r a c i a krajskému súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

I. Konanie pred krajským súdom

1. Všeobecnou správnu žalobou podanou Krajskému súdu v Prešove (ďalej aj „správny súd“) sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-PO-OCDPK2-2018/011661-014 zo dňa 04.05.2018, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a bolo potvrdené rozhodnutie Obce Haniska č. SÚ-S/9427/2017-Kn zo dňa 03.08.2017 o umiestnení stavby „Výrobný areál SPINEA s.r.o., Haniska - Prešov“. Nakoľko uvedené rozhodnutie bolo vydané v administratívnom konaní, ktoré prebehlo za účasti ďalších 19 účastníkov, správny súd s poukazom na § 105 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) vyzval týchto ďalších účastníkov (§ 32 ods. 3 SSP) na písomné vyjadrenie sa k žalobe v lehote 15 dní. Neskôr všetkých účastníkov predvolal na ústne pojednávanie, ktoré sa malo uskutočniť dňa 25.06.2019. Na výzvu súdu sa okrem žalovaného k veci vyjadrili ďalší účastníci SPINEA, s. r. o., DELTA trade ZH, s. r. o. a PROJEKT INVESTMENT, s.r.o., všetci zastúpení advokátom. Národná diaľničná spoločnosť, a. s. oznámila správne súdu udelenie plnej moci advokátovi a požiadala o doručenie správnej žaloby.
2. Písomným podaním doručeným správne súdu dňa 25.06.2019 žalobca vzal správnu žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť, pričom tento svoj postup odôvodnil tým, že právny zástupca JUDr. Lukáš Polák, ktorý ho zastupoval v rozhodnom čase na základe zmluvy o poskytovaní právnych služieb zo dňa 28.08.2017, odmieta napriek opakovaným výzvam predložiť do konania svoju plnú moc a reagovať na výzvy súdu. Požiadal zároveň o zrušenie termínu pojednávania z dôvodu hospodárnosti a v záujme predídania vzniku trov konania.
3. Správny súd uznesením zo dňa 25.06.2019 sp. zn. 6S/63/2018-148 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) s ohľadom na späťvzatie žaloby postupom podľa § 99 ods. 1 písm. a/ SSP konanie vo veci zastavil a o trovách konania rozhodol podľa § 170 písm. b/ SSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na ich náhradu, pretože konanie bolo zastavené.

II. Kasačná sťažnosť, vyjadrenia účastníkov

4. Proti výroku o trovách konania napadnutého uznesenia podali včas kasačnú sťažnosť ďalší účastníci DELTA trade ZH, s. r. o. a Projekt Investment, s. r. o. namietajúc v zmysle § 440 ods. 1 písm. g/ SSP nesprávne právne posúdenie veci, ktoré videli v nesprávnej a nedostatočnej aplikácii ustanovení § 167 až § 171 SSP na daný skutkový stav. Mali za to, že nakoľko žalobca späťvzatím žaloby zaviniel zastavenie konania, mal by byť v zmysle zásady procesnej zodpovednosti účastníka zaviazaný k náhrade trov konania týchto sťažovateľov.
5. Kasačnú sťažnosť proti výroku uznesenia správneho súdu o trovách konania podal v zákonnej lehote aj ďalší účastník - Národná diaľničná spoločnosť, a. s. Rovnako poukazoval na nesprávne právne posúdenie veci správnym súdom pre nerešpektovanie princípu zavinenia vzniku trov späťvzatím žaloby. Uviedol, že ako ďalší účastník konania bol správnym súdom výslovne vyzvaný na vyjadrenie sa k žalobe a za týmto účelom nahliadal do súdneho spisu a zaobstaral si jeho kópiu. Mal za to, že krajský súd nesprávne rozhodol o nepriznaní náhrady jeho trov konania výlučne z dôvodu aplikácie záujmového princípu v zmysle § 170 písm. b/ SSP. Navrhol zrušiť výrok uznesenia správneho súdu o trovách konania a vec mu v tejto časti vrátiť na ďalšie konanie.
6. S obsahom kasačných sťažností sa stotožnil i ďalší účastník SPINEA, s. r. o.
7. Kasačné sťažnosti boli predložené spolu so spisom Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ktorý vec vrátil bez rozhodnutia správne súdu s pokynom, aby vyzval sťažovateľov na zaplatenie súdneho poplatku za podanú kasačnú sťažnosť, prípadne vyvodil procesné následky spojené s nespĺnením poplatkovej povinnosti, a po vykonaní príslušných úkonov vec znovu predložil kasačnému súdu.
8. Správny súd v ďalšom postupe vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za kasačnú sťažnosť Národnú diaľničnú spoločnosť, a. s., ktorá si túto povinnosť splnila. Uznesením sp. zn. 6S/63/2018-218 zo dňa 05.05.2020, postupom podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, zastavil konanie o kasačnej sťažnosti ďalších účastníkov DELTA trade ZH, s. r. o. a Project Investment, s. r. o. pre nezaplatenie súdneho poplatku, keď o tomto následku uvedených sťažovateľov v predchádzajúcej výzve poučil.

III. Výber z relevantnej právnej úpravy

Podľa § 170 SSP žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak a) žaloba bola odmietnutá, b) konanie bolo zastavené.

Podľa § 171 ods. 1 SSP ak účastník konania procesne zaviniť odmietnutie žaloby alebo zastavenie konania, správny súd prizná trovy konania ostatným účastníkom konania. Podľa ods. 2 ak účastník konania procesne zaviniť trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, správny súd prizná náhradu týchto trov ostatným účastníkom konania.

Podľa § 175 ods. 1 SSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu správny súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

IV. Právne závery kasačného súdu

9. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej len „kasačný súd“) preskúmal napadnuté uznesenie v medziach sťažnostných bodov, ktorými bol viazaný (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2, § 453 ods. 2 S.s.p.), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), vo veci v zmysle § 455 S.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

10. S ohľadom na rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti pripadlo kasačnému súdu posúdiť zákonnosť výroku napadnutého uznesenia o trovách konania len vo vzťahu k sťažovateľovi Národná diaľničná spoločnosť, a.s. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorý namieta nesprávnosť právneho posúdenia otázky zavinenia žalobcu na vzniku jeho trov. Dovoľáva sa uplatnenia princípu procesného zavinenia podľa § 171 SSP pred záujmovým princípom, z ktorého podľa jeho názoru vychádzal správny súd, keď nepriznal právo na náhradu trov zastaveného konania žiadnemu z účastníkov, teda ani sťažovateľovi, ktorý v konaní vystupoval v procesnom postavení ďalšieho účastníka. Poukázal na to, že i ďalší účastník má v zmysle § 169 SSP právo na náhradu trov konania voči neúspešnému účastníkovi, ktoré vznikli v súvislosti s plnením povinností, ktoré mu uložil správny súd. Sťažovateľ upozornil na to, že na výzvu správneho súdu zo dňa 12.10.2018 sa vyjadroval k žalobe, za týmto účelom nahliadol do súdneho spisu a zaobstaral si jeho kópiu a na základe predvolania súdu sa dostavil do miesta pojednávania dňa 25.06.2019. Z uvedených dôvodov navrhol zmeniť uznesenie správneho súdu tak, že sa zruší druhý výrok tohto uznesenia o trovách konania a vec sa vráti krajskému súdu na ďalšie konanie.

11. Kasačný súd pred vyhodnotením dôvodnosti kasačnej sťažnosti sťažovateľa pripomína, že konaním pred správnym súdom disponuje v plnom rozsahu žalobca, ktorý správnu žalobu na súd podáva a kedykoľvek ju môže vziať späť. Ak tak urobí, správny súd konanie vždy zastaví. Správny súd tak napadnutým uznesením urobil a jeho výrok o zastavení konania nadobudol právoplatnosť. Pre rozhodovanie o trovách zastaveného konania platí zásada, že správny súd v takejto situácii neprizná náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov (§ 170 písm. b/ SSP). Z tejto zásady sú dve výnimky, z ktorých prvá hovorí, že účastník, ktorý procesne zaviniť zastavenie konania (alebo odmietnutie žaloby), nesie trovy ostatných účastníkov. Podľa druhej nesie trovy účastníkov ten z nich, ktorý procesne zaviniť ich vznik (§ 171 ods. 1, 2 SSP).

12. Kasačný súd súhlasí so sťažovateľom v tom, že z procesného hľadiska možno pričítať zavinenie na zastavení konania len žalobcovi, ktorý vzal správnu žalobu späť bez toho, aby sa o to pričínil žalovaný alebo niektorý z ďalších účastníkov. Preto sú splnené podmienky pre výnimku zo zásady, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ktoré bolo zastavené (§ 170 písm. b/ SSP). Krajský súd postupoval nesprávne, keď neaplikoval pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania sťažovateľa princíp procesného zavinenia (§ 171 ods. 1 SSP).

13. Je nesporné, že z titulu účastníctva v administratívnom konaní sťažovateľovi prináležalo v konaní pred správnym súdom procesné postavenie ďalšieho účastníka (§ 32 ods. 3 SSP). Správny súd

postupoval v súlade so zákonom, keď sťažovateľa vyzval na písomné vyjadrenie k správnej žalobe a predvolal ho i na pojednávanie, ktoré sa malo uskutočniť dňa 25.06.2019. Sťažovateľ na korešpondenciu súdu reagoval podaním zo dňa 11.06.2019, ktorým jeho právny zástupca oznámil prevzatie zastupovania v konaní, pripojil plnú moc a požiadal o doručenie správnej žaloby. Následne bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa umožnené nahliadnuť do elektronického súdneho spisu a bezprostredne pred nariadeným termínom pojednávania mu bolo oznámené späťvzatie žaloby a zrušenie termínu pojednávania.

14. Z uvedeného vyplýva, že správny súd uložil sťažovateľovi písomne sa vyjadriť k správnej žalobe a dostaviť sa na nariadené pojednávanie. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že v súvislosti s plnením týchto povinností vznikli sťažovateľovi trovy minimálne na nákladoch za prevzatie právneho zastúpenia advokátom, prípadne na nákladoch spojených s účasťou právneho zástupcu na neskôr zrušenom pojednávaní.

15. Keďže správny súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania sťažovateľa v zastavenom konaní aplikoval nesprávne ustanovenie zákona, postupoval kasačný súd podľa § 461 SSP a výrok napadnutého uznesenia o trovách zrušil, avšak len vo vzťahu k sťažovateľovi, ktorý ho dôvodne napadol kasačnou sťažnosťou. Rozhodnutie o trovách ostatných účastníkov zostáva právoplatné a záväzné. V zrušenej časti kasačný súd vec vrátil správnenému súdu na ďalšie konanie, v ktorom znovu rozhodne podľa § 175 ods. 1 SSP o nároku sťažovateľa na náhradu trov konania, pričom vezme do úvahy procesné zavinenie žalobcu na zastavení konania (§ 171 ods. 1 SSP). O výške náhrady trov konania sťažovateľa potom rozhodne správny súd samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.